

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 535-9500

VOL LXXII

Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 18, 1977

Nr. 193

Okupuotoje Lietuvoje

Pagalbos šauksmas

Tardymai, kratos, suėmimai ir psichiatrinii ligoninių siaubas

Pažaruojų metu pasiekiančios žinios liudija, kad Lietuvoje vis smarkiau ima reikštis Stalino laikų recidyvai. Balandžio mėnesį per Lietuvą vėl persirito kratų, tardymų ir areštų banga. Vien tik balandžio 19 dieną Kaune buvo padaryta 50 kratų pas kraštotyriminkus. Balandžio 20 d. suimtas aukščiausias bausmė — 25 metų — atkalbėjęs Balys Gajauskas, tik 1973 metais grįžęs pas senutę ligonę savo motiną į Kauną, kur jam taip ir nebuvo leista prisiregistruoti. Jau vienas pusmetis tardomi ryšium su „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ Vladas Lapienis ir Jonas Matulionis, kuris yra sunkus ligonis. Kalinami keturi Vilniaus universiteto studentai. Iš vienuolio mokyklos Vilniuje pašalinti 7 abiturientai — už glūnimąsi į Lietuvos istoriją. Prie šio toli gražu nepilno sąrašo — tenka pridėti psichiatrinii ligoninių grėsmę, pakibūsią virš daugelio „įtartinų“ piliečių galvų. Apie tai liudija prieš porą dienų pasiekęs Vakarų nepažįstamo žmogaus laiškas, rašytas vienam Amerikos lietuvių mokslininkui.

Štai jo turinys:

„Mielas tautietii!..

Baėau jums laišką 77-į balandžio 17 dieną 21 valandą 32 minutės Lietuvos laiku. Gavau pakvietimą į Kauno psichoneu-

rologinį dispenserį atvykti 1977 m. balandžio 20 dieną 13 valandą. Nors niekada nesirgau, bet buvau teisybės ieškoti Maskvoje 72 metais birželio 15 dieną. Kremliaus (toliau žodis neįskaitomas). Po to mane areštavo ir birželio 16, ir birželio 30 dieną. Dabar mes vis būnam terorizuojami, vis kas pusė metų gaunam špargalkas, o Jūs man nieko negalite padėt.

Esu baigęs vidurinę vakarinę dirbu darbininku. Per 22 metus išsikovojau 21,4 kv. metro butelį. Tuo ir baigsiu rašyti. Te Dievas teisybės ieškotojus saugos iki grabo lentos. Su pagarba Jūsų

Galeckas

1977 balandžio 17”.

Laiško paraštėje įrašyta: „Penki metai, kaip gaunu tokius raštėlius“. Antrojo pusėj pridėta: „Mano laišką paskelbkite spaudoje“.

BREŽNEVAS APIE AMERIKĄ IR DETANTĘ

Maskva. — Brežnevas, kalbėdamas Titui pagerbti bankete, palankiai užsiminė prezidento Carterio liepos 21 pasakyta kalba apie Amerikos ir sovietų santykius ir pasaulinės taikos stiprinimą, bet tuoj pat sukriatikavo Ameriką už vairuojamos raketos statybą ir paskyrimą pinigų neutrono bombos studijoms, o gal ir gamybai. Prisiminė ir žmogaus teisių pradėtą kampaniją, pavadindamas tai priešiška propaganda prieš Rusiją ir kitas socialistines šalis, „užtraukusią dėmą lenktyniavimą ginkluoties“.

Pripažino Brežnevas, kad santykiai su Amerika atvėso, bet leido suprasti, jog detantė reikalinga ir nėra mirusi.

Jugoslavijos prezidentui suteikti Brežnevas pertraukė savo atostogavimą Kryme. Paprastai visi kiti komunistų vadai susitinka su juo Kryme, bet Tijo ten vykti nenorėjo. Jis dar negali užmiršti, kai savo laiku Stalinas jį ten kvietė. Tito atsisakė, nujausdamas, jog gali negrįžti. Maskvoj Tito bus ke-

Iš šio trumpo, autentiško laiško matyti, kad rašo paprastas, nedidelio išsilavinimo darbo žmogus, teroro akivaizdoje apimtas siaubo ir nykaus kanikinio pasiryžimo. Jis skuba pranešti nepažįstamam žmogui apie artėjančią šurpią nežinomybę. Kas jo laukia po balandžio 20, kai jis apsilankys Kauno psichoneurologiniam dispensery?.. Ar jis sugrįš į savo mažą, sunkiai išsikovotą 21 kv. metro butelį su išskiriančiu iš visuomenės pažymėjimu, kad jo psichinis stovis „kelia rimtų abejonių“ ir reikalingas nuolatinės „priežiūros“? Ar jis bus uždarytas tarp ligoninės sienų — moderniom priemonėm „gydyti“ nuo teisybės ieškojimo?..

Tokia yra mūsų pažangaus amžiaus realybė šalyje, „kur taip laisvai alsuoja tarybinis žmogus“ (gdie tak volno dyšyt čeloviek“), kaip dainuojama populiarioj Stalino laikų dainoj.

urias dienas, o kitas kelias praleis Azijos miestuose, ilgaiusiai sustodamas kurorte prie Baikalo ežero. Iš ten vyks į Š. Korėją ir Kiniją.

Amin skundžiasi

Kampala. — Ugandos Idi Amin skundžiasi: Izraelis, Britanija, Amerika ir Zambija padeda egzilams, norintiems padaryti invaziją į Ugandą ir jį, Aminą, nuversti.

Memphis. — Elvis Presley, 42 metų, mirė ištiktas širdies smūgio. Presley buvo žinomas kaip „rock“ muzikos karalius, turėjęs didžiausią populiarumą jaunimo tarpe nei bet kas kitas iki jo. Nepaslaptis, kad jis be narkotikų nei kėlėsi, nei gulė.

Budapestas. — Billy Graham, žinomas evangelistas, rugsėjo 3 pradės savo pamokslus Vengrijoje. Tai bus pirmas atvejis, kai jam leidžiama tai daryti sovietų bloke.

Nemunas aukštupy, gūdų žemėje, kur tiltų dar nereikia

(V. Stanionio nuotrauka)

Fordas už kanalo perdavimą

Vail, Colorado. — Gerald Ford pilnai pritaria Panamos kanalo sutarties ratifikavimui. Pas jį lankėsi vienas derybų su Panama delegacijos narys Sol Linowitz ir karinomenės štabų viršininkų tarybos pirmininkas gen. George Brown, pasiūkino visą reikala, ir po to Fordas pasakė: „Esu pilnai įtikintas, kad sutarties patvirtinimas yra mūsų interesas“. Pažadėjo paveikti savo kolegas konservatyviusius respublikonus senatorius, kad balsuotų už sutartį.

Smarkiau baus gruzinus

Maskva. — Gruzijos nacionalistams, kurie pradėjo riaušes arba vartoja kitas priemones, pvz., padegimus ar plėšimus sovietinių ar komunistinių įstaigų, paskelbtos didelės bausmės. Už sukėlimą gaisro anksčiau bausdavo 8 metus kalėjimo, dabar baus 15 m. Neseniai buvo teisiami keli gruzinai, kaltinami Gruzijos operos rūmų padėgimu. Kokia paskirta jiems bausmė, nepasakelbta.

Bonna. — Herbert Kappler, pabėgęs iš italių kalėjimo nacių nusikaltėlis, V. Vokietijojej nebus ieškomas. Jis serga vėžiu, ir bus jam leista pasilikti. V. Vokietijos konstitucija draudžia savo piliecius išduoti kitiems kraštams.

Naujos Jaworsko pareigos

Washingtonas. — Leon Jaworski, buvęs Watergate tardytojas, gavo panašų uždavinį iširti, kiek įtakos turėjo Pietų Korėja, jos agentai, darant sprendimus Kongrese. Jaworski dirbs kaip Atstovų rūmų Etikos komiteto patarėjas.

Lėktuvais gaudys narkotikų pirklis

San Diego. — Pasienio apsaugos tarnyba greitai pradės naudoti žemai skrendančius karo aviacijos AWACS lėktuvus su radaru gaudyti narkotikų pirklis, bandančius patekti per sieną.

Vance ruošiasi į Pekiną

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Cyrus Vance nesitiki pasiekti didesnių laimėjimų nei svarbių sprendimų, kai jis kitą savaitę lankysis Kinijoje. Su Kinijos vadovais bus tik diskutuojami klausimai, pasiiformuota. Svarbiausia diplomatinii santykių užmezgimas.

Vakar Vance ir prezidento saugumo patarėjas Zbigniew Brzezinski buvo nuykę į Camp David pas atostogaujantį prezidentą Carterį ir tarėsi būsimo Vances vizito į Pekiną reikalu.

Tito netarpininkaus

Belgradas. — Kai Jugoslavijos prezidentas Tito rengėsi skristi į Maskvą, buvo pradėta spekuliuoti, kad sovietai jį prašys tarpininkauti su kiniais. Diplomatiniiuose sluoksniuose tačiau buvo gautas atsakymas: „Čia Kremlius prašys Pekinui nuvežti kokią žinią iš Maskvos, Tito atsakys, kad tai yra jų sovietų problema, ne jo, Tito“.

Washingtonas. — Pentagonas pažadėjo per metus laiko iširti kiekvieno kario, Indokininijos kare dingusio be žinios likimą ir paskelbti, kad jų gyvū nėra. Tokių karių sąrašas yra 712.

Karių šeimos tokiu skubiu sprendimu nepatenkintos.

Iš „Aušros“ Nr. 6 (46)

Gudijos lietuviai ir retoromanai

Kodėl rusinama lietuvių tautinė mažuma?

Būsimasis FBI direktorius

Washingtonas. — Po ilgų ieškojimų ir spėliojimų, kas bus FBI direktorium, paaiškėjo, ka Carteris pasirinko: federalinį apygardos teisėją iš Alabamos Frank Johnsoną, respublikoną. 58 metų amžiaus. Anksčiau ne gu jis bus paskirtas, turi gauti Senato sutikimą.

Johnson yra žinomas kaip civilinių teisių gynėjas, užsitraukęs savo valstijos gubernatoriaus George Wallace nemalonę.

Lyja ne ten kur reikia

Los Angeles. — Pietinę Californiją ištiko didelis lietus, bet visa bėda, kad lyja ne ten kur reikia. Lyja dykumose ir kur gaisrai užgesinti. Lietus kilo kai prie Californijos priartėjo Pacifike kilęs uraganas.

Californijos vidurinėje dalyje ir šiaurėje miškų gaisrai siaučia. Sukontroliuotas 152.000 akrų miškų plotas centrinėje dalyje, bet neįmanoma nieko padaryti šiaurėje.

Skirtumas tarp sovietų ir kinų

Londonas. — Prof. Luttwak sako, kad tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos yra tik toks skirtumas: Sovietijojej daug kas galima daryti, išskyrus tai, ka Kremlius draudžia. Kinijojej nieko negalima daryti, išskyrus tai, ka Pekinas leidžia.

Iš netolimos praeities. 1939 rugpiūčio paskutinėmis dienomis Berlyne, kai Hitleris ruošėsi pradėti karą, ir nacių kariuomenės paradavo

Prof. T. Ivanauskas, kilęs iš Baltarusijos TSR, ne vietinės reikšmės mokslininkas, ir būdamas įtakingas, driso viešai protestuoti prieš rusinimą lietuvių tautinės mažumos Baltarusijoje. Kai jis kreipėsi į atitinkamas įstaigas Minske, reikalavdamas lietuviškų mokyklų atidarymo, jam atsakė, kad „Čia tavo esmeniškas išsigalvojimas“. Vyko Baltarusijos lietuvių delegacijos tuo pačiu reikalu su pareiškimais, kuriuose būdavo iki 2000 parašų. Joms atsakymas jau buvo kitoks: „Dėl saujelės lietuvių mes mokyklų neatidarysime“.

Kiek dabar yra Baltarusijoje lietuvių? Po karo jų liko mažiausia 50 tūkstančių. Dėl nepalankių gyvenimo sąlygų jų skaičius dabar sumažėjęs, bet ne tiek, kiek rodo vietinė statistika. Pagal 1959 metų gyventojų surašymo duomenis Baltarusijos TSR nerasta nė vieno lietuvių (?). Tik dabar „Mokslas ir gyvenimas“ atrado jų tuomet buvus 8,4 tūkstančio (M. ir G. 1972, Nr. 2). Pagal tuos pačius M. ir G. duomenis Ukrainos TSR 1970 metais lietuvių buvo 10,7 tūkstančio, o Baltarusijos TSR tik 8,1 tūkstančio (straipsnio autorius Adlyns). Įdomu pastebėti, kad drg. Adlyns Ukrainoje rado daugiau lietuvių, negu Baltarusijoje.

Kiek iš tikrųjų dabar yra Baltarusijos lietuvių, nežinau, tačiau žinau, kad lietuvių tautinė mažuma Baltarusijoje yra viena iš tautinių mažumų, kurios gyvenimo sąlygos yra labai blogos. Lietuvių tautinė mažuma Baltarusijoje yra viena iš tautinių mažumų, kurios gyvenimo sąlygos yra labai blogos. Lietuvių tautinė mažuma Baltarusijoje yra viena iš tautinių mažumų, kurios gyvenimo sąlygos yra labai blogos.

tarusijos TSR lietuvių, nežinau. Pagal neoficialius apskaičiavimus jų turėtų būti apie 30.000.

Ar lietuvių „saujėlė“ turi teisę turėti mokyklas, kuriose jų vaikai būtų mokomi gimtąja kalba? Palikime nušaly Tarybų Sąjungos konstituciją, kuri šią teisę garantuoja. Pasvarstykime klausimą kitu atžvilgiu, būtent, pažūrėkime, kaip šis klausimas sprendžiamas kitose šalyse. Imkime pirmiausia kaimyninę socialistinę valstybę Lenkiją. Pagal oficialius Lenkijos duomenis Seinų — Suvalkų krašte gyvena 6 tūkstančiai lietuvių (iš tikrųjų jų ten yra daugiau). To krašto lietuvių turi pilną vidurinę mokyklą Punske ir keliolika aštuonmečių bei pradinii mokyklų (visuose lietuviškuose kaimuose veikia tik lietuviškos mokyklos). Seinuose veikia lietuvių visuomeninė kultūros draugija, Punske — dainų bei šokių ansamblis. Kai kurie kaimai turi savo chorą, prie mokyklų kaimuose yra lietuviškos bibliotekos - skaityklos. Kiek iš viso Lenkijoje yra lietuvių (jų yra Varšuvoje, Vroclave ir kituose miestuose), tikrai nežinome. Prie anų 6000 pridėkime dar 6000.

Beveik visur, kur lietuvių Lenkijoje gyvena, veikia lietuvių visuomeninės kultūros draugijos skyriai, lietuviškos

skaityklos, suorganizuota savi-veikla, lietuvių kalbos pamokos. Lenkijoje lietuvių leidžia net du laikraščius. „Aušra“ eina jau nuo seniau, o neseniai pasirodė „Varsnos“.

Kodėl negalima pasekti socialistinės Lenkijos pavyzdžiu?

Imkime kitą mūsų kaimyninį kraštą — Kaliningrado sritį. Kaip jau minėta, senųjų gyventojų lietuvių Kaliningrado srityje po Antrojo pasaulinio karo nebeliko. Dabar ten gyvena lietuvių yra atvykėliai po karo. Pagal to paties drg. Adlyno duomenis („Mokslas ir gyvenimas“, ten pat) Kaliningrado srityje dabar gyvena 25.000 lietuvių. Kokias lietuviškas įstaigas jie turi? Ogi — jokių! Jokių lietuviškų mokyklų, jokių kultūrinių įstaigų. Prieš kiek laiko švietimo ministras Gedvilas privačiai skundėsi: „Daug dėjas pastangų atidaryti lietuviškas mokyklas Kaliningrado srityje, bet nieko iš to neišėjo“.

(Bus daugiau)

KALENDORIUS

Rugpiūčio 18: Agapitas, Elena, Mantautas, Alė.

Rugpiūčio 19: Liudvikas, Namadija, Astys, Švienuolė. Saulė teka 6:01, leidžias 7:51.

ORAS

Daugiausia saulėta, apie 75 laipsniai.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60639. Telefonas FR 6-6489

VYČIŲ SEIMAS

ŽODIS SEIMUI

Gali visi vyčiai skaityti "Draugo" dienraštį, kuriame ketvirtadienis būna "Vyčių veiklos" skyrius. Bet kurie skaitytojai gali pasiekti, kad ne visų kuopų veikla yra čia aprašoma. O tai yra todėl, kad jos jokių žinių apie savo veiklą neatsiunčia. Aš pati, Chicagoje gyvenanti, nieko negaliu apie jas žinoti.

"Draugą" skaityti daug lietuvių. Jei nebusi jame žinių apie vyčių organizaciją, atrodys, kad jau jos nebėra. Ir taip mes išnyksime iš lietuviško gyvenimo Amerikoje, nors patys juk lietuviškai esame.

Linkiu sėkmės 64-tajam Lietuvos vyčių seimui ir prašau, kad jo metu atsidedus būtų apsvaistytas kuopų korespondentų lietuviškajai spaudai klausimas.

Emilija Pakalniškienė

SEIMO DARBOTVARKĖ

Trečiadienį (rugpjūčio 17 d.)

2 val. po pietų prasidės registracija viešbučio vestibulyje. Ir kas noris, galės autobusu važiuoti pamatyti Newportą. 8 val. — vakaras prie maudybos baseino, Marriott Inn viešbutyje. Keturtdienį (rugs. 18).

10 val. ryto — centro valdybos posėdis. 12 valandą — seimo atidarymas — mišios Sv. Kazimiero bažnyčioje, Providence. 1 - 2 val. pietūs Sv. Kazimiero parapijos salėje. 2:30 val. — atidaromasis seimo posėdis. Posėdžiai vyks Marriott Inn viešbučio Sessions Street ir College Street kambariuose. 8 - 12 val. — kultūrinis vakaras Sv. Kazimiero parapijos salėje.

Pentadienį (rugs. 19 d.)

9 valandą prasidės registracija ir tęsis visą dieną. Taip pat 9 valandą prasidės seimo posėdis.

12 valandą — mišios viešbutyje.

12:30 - 2 val. pietų pertrauka.

2 valandą — posėdis.

8 val. vak. — pasivažinėjimas Narragansett įlankoje. Laive bus šokiai, muzika, bendros dainos ir užkandžiai. Kas noris, galės atsigaivinti ir gėrimais.

Šeštadienį (rugpjūčio 20 d.)

9 val. prasidės posėdis. 12 valandą mišios viešbutyje. 12:30 - 2 val. — pietų pertrauka. 2 - 5 val. — posėdis. 5 val. — centro valdybos posėdis, 6:30 - 7:30 — linksma priešbanquetinė valanda. 8 valandą prasidės banketas ir šokiai.

Sekmadienį (rugpjūčio 21 d.)

10:30 val. — iškilmingos seimo mišios Sv. Kazimiero bažnyčioje. 12 val. — Fotografavimasis. 12:30 val. atsisveikinimo pietūs.

(Iš "Vyčio")

PADEKOJO VYČIAMS

Waterburio vyčių kuopa, vadovaujama Marcelės Aleksienės, pasiuntė rezoliuciją Valstybės departamentui, Kongresui ir Jungtiniams Tautoms Lietuvos laisvę bei žmonių teises liečiančiais klausimais.

Gauti atsiliepimai iš visų pamintėtų įstaigų. Kongreso atstovo Ronald A. Sarasin laiškas buvo šitoks (vertimas į lietuvių kalbą): Miela ponija Marcelė Aleksiene, Dėkoju jums už atsiuntimą Lietuvos vyčių organizacijos Lietuvos

Reikalų komiteto rezoliucijos nuorašą.

Aš manau, kad bus jums įdomi rezoliucija, kurią aš pasiūliau dėl Pabaltijo Tautų padėties. Jūsų informacijai čia pridedu nuorašą savo rezoliucijos H. Con. Res. 177. Šiuo metu ji yra svarstoma Atstovų Rūmų Tarptautinių Santykių Komitete.

Aš taip pat parėmiau įstatymų projektą, kuris davė pradžią Jungtinei komisijai kuri prižiūrės susitarimo vykdymą. Ta komisija padarys savo pranešimą Belgrado konferencijoje šią vasarą. Aš taip pat labai dekoju jums už pastangas. Jeigu turite kitų klausimų, nedelskite rašyti man vėl.

Su maloniais linkėjimais

Jūsų

Ronald A. Sarasin, Kongreso atstovas iš Connecticut

STASĖ SANKALAITĖ

Clevelando senjorų kuopa turi avo tarpe veiklą, energingą, mielą vybę St. Sankalaitė. Keletą metų labai kruopščiai tvarkė ji kuopos išdą, vėliau buvo kuopos pirmininkė. Priklausė įvairiems ko-

Stasė Sankalaitė

mitetams. Atstovauja Clevelando senjorų vyčių seimuiose ir yra garbosa ruošiamose šventėse. Aš Lietuvos vyčių organizacijos ketvirtą laipsnio narę.

Stasės Sankalaitės veikla neapsiriboja vien vyčių organizacija. Ji yra žinoma ir amerikiečių tarpe. Amerikos prekybininkų Moterų Sąjungos Erie skyriaus bankete, Hollenden namuose buvo ji išrinkta 1977 metų moterimi. Šitaip pagerbta buvo už pasiekimus tarnyboje ir visuomeniniame darbe. Ji dabar bus to skyriaus atstovė Sąjungos seime, kuris bus spalio mėnesį Salt Lake mieste Utah valstijoje. Tame seime bus išrinkta dešimtis garbingiausių viso krašto moterų.

Panelė Sankalaitė yra WKYC televizijos trečiojo kanalo tarnautojų viršininkė ir Lake Erie Charter skyriaus reklamu vedėja.

Ne tik Clevelando, bet ir visos Amerikos vyčiai sveikina Stasę Sankalaitę šiuo atveikiu proga ir linki nepailsti vyčių veikloje ir vis daugiau garsėti amerikiečių tarpe. E. P.

— Daugiau kaip 30 milijonų lenkų berniukų ir mergaičių dalyvavo Polocko vyskupijoje surengtuose minėjimuose, kuriais buvo atžymėtos Stanislovo Kostkos šventųjų paskelbimo 250-osios metinės.

Dainavos jaunimo stovykloje susitikę (iš k.): Algis Zaprackas, Pranas Turūta iš Grand Rapids, Antanas Zaprackas ir Albertas Misiūnas

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ REIKALU

Detroito turime dvi vietas, kur jaunimas renkasi pasisemti lietuviško mokslo žinių. Prie Dievo Apvaizdos parapijos, Kultūros centre, veikia žemesnioji ir aukštesnioji liuanistinės mokyklos, oficialiai pavadintos Lietuvių Bendruomenės "Ziburio" vardu, o prie Sv. Antano parapijos "Aušros" vardu. Jei į pirmąją susirenka daugiau kaip 100, tai į antrąją vos apie 10 vaikų. Šiais metais mokslas tose mokyklose prasidės rugsėjo 10 d.

Paprastai tėvai prašomi vaikus registruoti ir vaikų darželį ir pirmąjį skyrių. Detroito ir "Ziburio" liuanistinė mokyklą registracija vykdo mokyklos vedėja Danutė Jankienė ir tėvų komiteto pirmininkas Vytautas Petrulis.

Apeliuodami į jaunus tėvus siūsti vaikus į lietuvišką mokyklą, neramia širdimi laukiame kiek jų užsiregistruos. Pernai vaikų darželis neveikė, neįaugi šiais metais toks likimas ištiks pirmą skyrių? Kokia bus toliminė liuanistinio švietimo ateitis?

Šiuo metu spaudoje diskutuojamas liuanistinio švietimo reformos klausimas. Kaip pas daugelį tėvų, taip ir švietimo Taryboje reformų idėjos atsispindi noras prisitaikinti laiko dvasiai, pataikauti vaikui, stengiantis jį išlaikyti liuanistinėje mokykloje, nereikalaujant pakelti daugumos žemą mokslo lygį. Siūloma liuanistinė mokyklą paversti vargo mokykla. Retas mokytojas pritaris šiom idėjom. Nepriartins vienus tautos likimu besisielojas liuanistis.

Jauni tėvai turi atsiminti, kad vaikams lietuvių kalba bus reikalinga jaunimo stovyklose, jaunimo organizacijų suvažiavimuose ir lietuviškoje veikloje. Tėvai turi nuro pati mažens išsiektyti vaikams norą ir pareigos jausmą būti lietuviu. Turi būti skiepijami paklusnumo jausmas mokytojui. Negalima už pamokų nepaurošimą, ar drausmės nesilaikymą kaltinti mokytoją vaikui girdint. Pagaliau tėvai turi suprasti, kad mokytojas nėra mokykloje siunčiančių jų vaikų "baby sitter", jį nori pakankamo dėmesio mokslo žinioms perduoti.

Kad toliau veiktų liuanistinė mokyklos reikia visų tėvų vieningo nusistatymo be jokių išimčių (sportas, išvykos ir t.t.) kiekvieną mokslo dieną siūsti savo vaikus į liuanistinę mokyklą. Nektislu kalbėti apie vargo mokyklą; yra puikių šilto patalpos, turime pakankamai mokytojų su prantantių savo pašaukimą, niekas nepersekoja už mokymąsi lietuviškai, pagaliau ir LB vietinės apylinkės teikiama finansinė parama yra efektinga. Tėveliai, mylėdami savo vaikus, bei trokšdami jiems gero duokite jiems lietuviško mokslo žinių.

Kiekvienais metais Detroito liuanistinių mokyklų centro valdyba organizuoja lietuvių pasirody-

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ REIKALU

ma tautybių festivalyje. Festivalio vieta yra Detroito mieste, prie Michigano ir 3-čiosios gatvės kampo. Įvyks rugpjūčio 26, 27 ir 28 dienomis. Tarpe eilės tautybių, lietuvių užima tris namelius. Viena iš jų savystoviai tvarko Kultūros klubas, surinkdamas ir išstatydamas tautodailės ir lietuviškai kultūrai būdingus eksponatus. Kitose dviejose yra pardavinėjamas lietuvių šeiminiųjų pagamintus maistas. Paprastai būna kugelio, balandėlių, koldūnų blynų ir įvairių pyragų. Yra sudarytas specialus komitetas: Antanas Sukauskas, Elzbieta Paurazienė, Stasys Šimoliūnas, Juozas Lešinskas ir Romas Macionis, kuris rūpinasi maisto nameliais, Vyriausia Seimininke bus Pranciška Televičienė, jai pagelbės: Mikalina Bosienė, Herta Bosaitė, ir Organizacijų Centro v-bos narės: Vitalija Vaškelytė, Diana Černytė ir Danutė Veselkaitė.

Kadangi reikalinga daug paruošto maisto, specialus komitetas prašo visus, kurie paruošia ir auksia maistą, jį pristatyti vienoje iš pasirinktų festivalio dienų į festivalio vietą, ar Sv. Antano parapijos kavine. Kas pageidau, už maisto produktus bus apmokėta. Norintieji paruošti ir pakuoti maistą esant reikalui daugiau informacijų gali gauti pas Antaną Sukauską, Elzbieta Paurazienę, Stasį Šimoliūną ir Romą Macionį.

Kad lietuvių pasirodymas festivalyje geriau pavyktų, DLOC prašo visų lietuvių tautos ir paramos.

ALTS-gos DETROITO SKYRIAUS IŠVYKA Į GAMTĄ

Rugpjūčio 7 d. rytas buvo apsiniaukęs ir atrodė, kad greitai sulauksime ir lietaus. Svečiai palengva iš visų apylinkių visais keliais traukė į Onos ir Česio Sadeikių gražiąją sodybą. Čia žaliujantis miškas didelis ir erdvus. Au ga įvairūs medžiai. Ažuolai, bal-

ti lietuviški berželiai, šermukšnės, žilvičiai, gelii daugybė, gėlės žydi-mirguliuoja įvairiomis spalvomis, ir grybai auga. Svečių privažiavo daugiau 150. Skyriaus pirm. Jonas Švoba pristatė iš tolimesnių vietų atvykusius svečius: kun. Leonardą Musteikį iš Omahos, Elena Lapskienę FL, Mariją ir Balį Gražulius, Flinto, Praną Turūtą, Liudą ir Joną Riaubus, Grand Rapids, Juozą - Eleonora Kripus ir Jurgį ir Oną Karūšis, Ann Arbor, Joaną ir Mykolą Kizius ir Stasį ir Danutę Neikauskas, Windsor (Nukelta į 4 pusl.)

FLORIDA ST. PETERSBURG BEACH GULF ASSOCIATES REAL ESTATE Veronica Jakusovas, Realtor

Jeigu įdomiausias įsigyti šioje apylinkėje neklijojamo turto nuosavybe, maloniai jums patarnaus Veronikos Jakusovienės vadovaujama lietuviška įstaiga. Darbo valandos kasdien 9 - 4:30. 6705 Gulf Blvd, St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813-367-1791 dieną arba 813-360-0744 vakare

LIETUVOS ATSIMINIMAI Redijo Valancija jau 55 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kviečiame taip pat klausytis Lietuvos kultūrinį valandų anglų kalba ir Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 mHz) Pirmad. 7:30-8:30 val. vakare (Vadovaujama prof. J. Ančaus)

Galvojate pirkti neklijojamą turtą, apsigyvenimui ar investicijai FLORIDOJE? JOHN (JONAS) PASKYUS Atstovaujantis didžiausią ir seniausią neklijojamo turto įstaigą visoje Floridoje, mielai jums patarnaus. THE KEYS COMPANY REALTORS 3640 N. Federal Hwy., Pompano Beach, Fla. 33064 Įtalgos telefonas: 1-305-782-4422 Vakarinis ir nedarbo metu: 1-305-946-4889

JUOKAI - JUOKAI - JUOKAI 14 SIMTŲ ĮVARIASŲ JUOKŲ Tai liaudies ir miestiečių išmintis. Kiekvienas skaitydamas juoksis. Parašė, surinko ir išleido Juozas Ratkus. Kaina su persiuntimu \$3.30. 224 pusl. Rašyti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Dr. Anna Baliunas AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS 2858 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

Dr. K. G. Balukas Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgo 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS GALVOS IR STUBURO LIGOS 2858 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629 Tel. 476-3400 Valandos pagal susitarimą

FLORIDA ST. PETERSBURG BEACH GULF ASSOCIATES REAL ESTATE Veronica Jakusovas, Realtor Jeigu įdomiausias įsigyti šioje apylinkėje neklijojamo turto nuosavybe, maloniai jums patarnaus Veronikos Jakusovienės vadovaujama lietuviška įstaiga. Darbo valandos kasdien 9 - 4:30. 6705 Gulf Blvd, St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813-367-1791 dieną arba 813-360-0744 vakare

LIETUVOS ATSIMINIMAI Redijo Valancija jau 55 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kviečiame taip pat klausytis Lietuvos kultūrinį valandų anglų kalba ir Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 mHz) Pirmad. 7:30-8:30 val. vakare (Vadovaujama prof. J. Ančaus)

LIETUVOS ATSIMINIMAI Redijo Valancija jau 55 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kviečiame taip pat klausytis Lietuvos kultūrinį valandų anglų kalba ir Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 mHz) Pirmad. 7:30-8:30 val. vakare (Vadovaujama prof. J. Ančaus)

LIETUVOS ATSIMINIMAI Redijo Valancija jau 55 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kviečiame taip pat klausytis Lietuvos kultūrinį valandų anglų kalba ir Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 mHz) Pirmad. 7:30-8:30 val. vakare (Vadovaujama prof. J. Ančaus)

LIETUVOS ATSIMINIMAI Redijo Valancija jau 55 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kviečiame taip pat klausytis Lietuvos kultūrinį valandų anglų kalba ir Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 89.5 mHz) Pirmad. 7:30-8:30 val. vakare (Vadovaujama prof. J. Ančaus)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$30.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$28.00. Foreign countries \$31.00.

Pašto išlaidas mažinant, ppativavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima iki kada yra yra užsimokėjęs.

Table with 3 columns: Location, Price, and Duration. Rows include Chicago, Cook County, Illinois and Canada, and Foreign countries.

Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:30, šeštadieniais 8:30 - 12:00. Adminstracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS 2858 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgo 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

DR. VL. BLAZYS PIAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS Marquette Medical Center 6132 So. Kedzie Avenue Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. 10-4: Seštad. nuo 10-4 val. Ofiso telef. WA 5-2670 Rezid. tel. WA1900 4-3048

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val: pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. - GR 6-2400 Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE Specialybė - Nėrvų ir Emocijnės ligos CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road valandos pagal susitarimą. Rezid. tel. - GI 8-0573

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA. 6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepė skambinti: MI 2-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. - BE 3-5893 Specialybė Akių ligos 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVICIUS JOKSA VAIKŲ LIGOS 2656 West 63rd Street Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUČAS DERMATOLOGIJA - CHIRURGIJA 5214 No. Western Avenue 1002 No. Western Avenue Tel. atsakoma 12 valandų 488-4441 - 561-4605

DR. FERD. VYT. KAUNAS BENDROJI MEDICINA 1407 S. 49th Court, Cicero Kasdien 10-12 ir 4-7 Iškyrus treč. ir šalt.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave, Cicero Kasdien 1-3 val. ir 8-3 val. vak. Iškyrus trečiadieniais. Šeštadieniais 11 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK (Lietuvia gydytojas) 3025 West 60th Street Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 1-3 val. vak. Treč. ir šeštad. iškyrus.

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURGE KIDNEY IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 7156 South Western Avenue Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 333-8810

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-oje ir Campbell Ave. Kampas) Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 2 iki 7 v. p. Tik susitarus.

OPTICAL STUDIO VIOLETA KAROSIŲ 7051 So. Washenau. Tel. 778-0700 Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus. Didelis akinų rėmų pasirinkimas Val: pirm., antr., penkt., 10-5:30 Ketv. 1-3 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA Ofisai: 111 No. WABASH AVE. 4200 NO. CENTRAL AVE. Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrinama akis. Pritaikoma kontaktinė "Contact lenses" 2618 W. 71st St. - Tel. 757-5140 Val. pagal susitarimą. Uždaryta vak.

DR. LEONAS SEIBUTIS INKŠTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2636 W. 63rd Street Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakaras. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 413-2545

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS Adresas 4255 W. 63rd Street Ofiso telef. RE 5-4410 Residencinis adrs. GR 6-0909 Val: pirm., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir moterų ligos Ofisai ir rez. 2622 W. 63rd St. Tel. PHOSPECT 8-4823 Ofiso val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 8-4 v. vak. Šešt. 2-4 v. p. ir kitu laiku susitarus

DR. V. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 West 71st Street Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 - su anksčiau susitarus

DR. F. G. WINSKURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3907 West 103rd Street Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą. Ofiso tel. 886-5108; namų 693-8890

DR. PETRAS ŽLJABA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6324 S. Parkside Ave Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 8-9 Šeštadieniais pagal susitarimą

MOKSLAS IR DUONA

Nuolat laikraščiuose randame žinių, kad baigę pradžios, net aukštesnias mokyklas mokiniai yra beraščiai. Kaip skelbiama, net 20 proc. vaikų ligi 17 metų yra formaliai neraštingi. Taip po tikrinimo paskelbė JAV aukštesniųjų mokyklų direktorių draugijos pirm. Scott Thompson. Esą, mokiniai per metus išleidžia kraštas daugiau kaip tūkstantį dol., o 20 proc. iš jų neišmoksta skaityti. Tiesiog nesuprantama, ką jie veikia mokyklose tą dvyliką metų. Ir kiti skundžiasi, kad vaikai, išėję iš aukštesniųjų mokyklų, nemoka skaityti, rašyti ar pagaliau sudėti didesnę skaičių stulpelį. Norima daug griežčiau pradėti tikrinti stojančius į universitetus, kad nepatektų beraščiai. Dalis jų toliau ir nesimoko, kita dalis, be abejo, jau ankščiau iškrita iš mokyklų ir, žinoma, jų tarpe taip pat yra geras procentas lietuvių. Tai nėra labai malonus faktas, bet kaip sako amerikiečiai, tėvai dar neturėtų per daug dėl to nusiminti.

Mokslas pasiekęs žmogus turės daugiau galimųjų gyvenime, nepaisant, kad jis dirbtų ir ne tą darbą, kuriam jis ruošėsi, tai yra pereitų į kitą specialybę arba biznį. Visų lietuvių pareiga siekti aukštojo mokslo ir iš viso būti turtingais, kaip tai yra su žydais, bet, jei jau kam nesiseka arba pagaliau, jei kas nenori, dar yra šimtai įvairių profesijų, kuriose besidarbuojant galima pasiekti aukšto įvertinimo ir gerų atlyginimų. Kaip skelbia Illinois universiteto vadovybė, iš įstojusiu 3,653 studentų 443 per patikrinimą nesurinko net 10 taškų. Aukščiausias taškų galimumas 36, o vidurkis 18.2. Tie, kurie surinko mažiau vidurkio, jiems duodamos pataisos ir po papildomo kurso jie gali tapti pilniais studentais. Tačiau ir po to daug jų išeina ir, esą, iš 100 studentų, ateinančių iš Chicago aukštesniųjų mokyklų, 40 bus išmesti. Ir tai širdį skaudinąs faktas, bet nieko negalima padaryti.

Vis tai liečia amerikiečius, bet lietuvius liečia daug daugiau, nes reikia, kad tie praktiški ar nepraktiški profesijų lietuvių liktų savo kieme. Reikia, kad vienoks ar kitoks profesionalas, pagaliau, nesvarbu kaip duoną pelnąs lietuvis, išliktų ir savo lietuviškuose vandenyse. Ir mums geriau eilinis mechanikas, dirbąs lietuviškoje veikloje, už nieko lietuviškame kieme neduodantį kokios bendrovės viceprezidentą. Malo tas, kad lietuvių prisimuša ir aukštas postus, maŃonu, kad pasiekia atžymėjimų, bet dar maloniau, kad jie lieka savo lietuviškame kieme, kuris apsaugo mūsų visus nuo susiliejimo į bespalvą masę, iš kurios mūsų tėvynė ir mums patiems melabai daug naudos. Todėl gera, kai lietuvių pasiekia aukštųjų mokslų, bet jei jie dingsta iš lietuviško pasaulio, tai mums geriau eilinis amatininkas, nes jis naudingas ne tik šeimai, bet ir lietuviškai visuomenei.

Artėjant mokslo metų pradžiai, vienai pasirinkus vienus, kiti kitus dalykus, bet svarbu, kad mokytojai, įskaitant ir oro vėsinuotojus. Taip pat labai daug reikia stalių, elektrikų, vamzdžių tiesėjų, izoliacijos darbininkų ir daugybės panašių specialistų. Taip pat reikia daug slaugių, laboratorijos technikų ir panašių tarnautojų, kurių atlyginimai toli gražu nėra maži. Pagaliau svarbiausias dalykas, kad žmogui tas darbas patiktų, nes jį turės dirbti visą gyvenimą.

Tvirtinama, iš penkių asmenų net keturi dirba ne tą darbą, kurį jis norėtų dirbti. Taip skelbia

R.M. Greenberg, kurio studija per šešiolika metų apklausineta 350,000 žmonių. Jeigu kas pasirinka profesiją ne todėl, kad ji jam patinka, o todėl, kad ji pelninga, dažnai tampa kankiniu visą gyvenimą, nes juo toliau, juo sunkiau darbą pakeisti. Nemaža specialistų paruošia JAV kariuomenė. Tačiau laivyno administracija skundžiasi, kad tuos naujus vyrus išmokyti gana nelengva, nes dauguma jų gana silpnai paruošti. Viceadm. James Watkins teigia, kad padaromi tūkstančiai dolerių nuotolių laivynui, nes vyrai nepajėgūs suprasti instrukcijų. Iš 23,000 naujų daugiau kaip trečdalis turėję skaityti instrukcijų ir, jų nesuprasdami, darę nuostolius, nusigandami įrengimus. Išsilavinimas reikalingas, bet amatininkai lengviau paruošiami ir jų šiuo metu daugiau reikia, negu žurnalistų, mokytojų ar teisininkų.

Iš viso čia kalbėjome daugiau apie profesijas, kurios užtikrina duoną. Bet šiais laikais tie dalykai jau nebėra taip svarbūs, nes socialinė kraštų santvarka keičiasi, ir žmonės yra vienu ar kitu darbu aprūpinami. Laikui bėgant, tai dar daugiau keisis. Šiandien net ir fizinio lavinimo studijų gali būti labai praktiškos, nes čia milijonai domisi sportu ir milijonai bando sportuoti. Todėl viskas yra praktiška, kas žmogui patinka ir ką jis sugeba dirbti.

Manau įdomu bus išgirsti, kas "per padaras" bus ši nauja knyga. Kreipiausi į redaktorių su keliais klausimais.

— Tokio pobūdžio leidinys, tur būt, yra pirmasis ateitininkijos istorijoje. Iš kur kilo mintis tokį leidinį ruošti šio kongreso saulio dalies linkui? Antrajame laiške "On Reds and Russians" rugpiūčio 9 A. Bezkovalny iš Lincolnwood rašo: "Neseniai laiškas redaktoriui, taip pat liepos 29 Rep. Michel straipsnis viešai pasmerkė prezidento Carterio entuziazmo stoka vadinamąjį pavergtųjų tautų savaitę. Aš ploiūmu pritariu prezidento Carterio nusistatymui tuo klausimu, kadangi pavergtųjų tautų savaitę yra ne kas kita, kaip skystai maskuota neapykantos kampanija, nukreipta prieš rusų tautą. Pažymėtinas didžiariųjų nebuvas vadinamųjų pavergtųjų tautų sąrašas. Taigi pažymėtina, jog jei ir yra, tai nedaugelis didžiariųjų yra rasta komunistų apaštalyje tarpe: Marksas, Stalinas, Trockis, Berija ir kiti buvo ne didžiariais. Prezidento Carterio žmogaus teisių akcentavimas yra tinkamas pakaitalas pavergtųjų tautų sąvokai, kiek tai tinka ar teiktų visų tautų priešpauaidi už geležinės uždangos arba kitur." (mk)

Linkęs į dvasinį gyvenimą ir gerai jį pažinęs, kun. J. Matulaitis būtų buvęs išskėstomis rankomis priimtas į bet kurią klestinčią vienuoliją užsienyje. Patraukimą tapti vienuoliu jis jautė. Bet jam buvo gaila savo krašto, kur Bažnyčia buvo taip reikalinga darbininkų. Užtat ėmėsi marijonų atkūrimo — to sunkaus ir pavojingo darbo, — ką matome iš jo laiško vienuolijos generolui kun. V. Senkui. "Aš nuo seniai jaučiau patraukimą į tobulesnį gyvenimą. Tik man gaila buvo, apleidus mūsų krašte Bažnyčią, kur tiek darbo yra, o darbininkų tiek maža, keliauti kur į svetimą šalį. Taigi ir pasilikau". Prasiėdęs 1909 m. vasaros atostogoms, Petrapičio Dvasinės akademijos profesoriai Jurgis Matulaitis ir Pranciškus Būčys atvyko į Marijampolę ir vieninteliu pasilikusiam marijonui, vienuolijos vyr. vadovui kun. Vincentui Senkui išdėstė savo sumanymą — slapta atgaivinti marijonų vienuoliją, pareikšdami norą tapti jos nariais. Senkui, kuris buvo daręs daug pastangų vienuolijai gelbėti, nors jos buvo nesėkmingos, dabar šis sumanymas buvo lyg iš dangaus

ATEITININKŲ KELIU

Pokalbis su Ateitininkų IX-jo kongreso leidinio redaktoriumi Stasiu Barzduku

V. ROCIONAUS

Stasys Barzdukas, PLB garbės pirmininkas, pedagogas, autorius, redaktorius, visuomenininkas, nors būdamas jau neperstipriai susveikatos (jo pečius slegia 71 metų našta), tebėra aktyvus lietuviško mūsų gyvenimo baruose. Retas suvažiavimas, konferencija ar parengimas Clevelande, o neretas ir kitur neapsėina be jo. Jo stilingus, puikiai kalba parašytus straipsnius užtikiname mūsų periodikoje. Temos įvairios: LB klausimai, kalbos reikalai, kitų straipsnių komentarai, patikslinimai ir t.t. Lietuviškoji butis — jo žurnalistikos pagrindiniai rūpesčiai.

Stasys Barzduką šiuo metu radosime Dainavoje, LFB studijų ir poilsio savaitėje. Vieną savaitę taip pat buvo sėdėjęs ateitininkų stovykloje. Važiuos dar dirbti į lituanistikos vasaros seminarą prie Rochesterio. Čia Barzdukas yra ne tik poilsiautojas, bet ir paskaitininkas, dėstytojas, apskritai aktyvus stovyklų dalyvis.

Clevelande sudarius Ateitininkų IX kongreso komitetą, Stasys Barzdukas sutiko į jį iesti kaip kongresinio leidinio redaktorių. Pradėjęs darbą beveik prieš metus, gali pasidžiaugti, kad leidinys, pavadintas "Ateitininkų keliu", pasiekė kongreso dalyvių dar kongreso išvakarėse.

Manau įdomu bus išgirsti, kas "per padaras" bus ši nauja knyga. Kreipiausi į redaktorių su keliais klausimais.

— Tokio pobūdžio leidinys, tur būt, yra pirmasis ateitininkijos istorijoje. Iš kur kilo mintis tokį leidinį ruošti šio kongreso saulio dalies linkui?

Antrajame laiške "On Reds and Russians" rugpiūčio 9 A. Bezkovalny iš Lincolnwood rašo: "Neseniai laiškas redaktoriui, taip pat liepos 29 Rep. Michel straipsnis viešai pasmerkė prezidento Carterio entuziazmo stoka vadinamąjį pavergtųjų tautų savaitę. Aš ploiūmu pritariu prezidento Carterio nusistatymui tuo klausimu, kadangi pavergtųjų tautų savaitę yra ne kas kita, kaip skystai maskuota neapykantos kampanija, nukreipta prieš rusų tautą. Pažymėtinas didžiariųjų nebuvas vadinamųjų pavergtųjų tautų sąrašas. Taigi pažymėtina, jog jei ir yra, tai nedaugelis didžiariųjų yra rasta komunistų apaštalyje tarpe: Marksas, Stalinas, Trockis, Berija ir kiti buvo ne didžiariais. Prezidento Carterio žmogaus teisių akcentavimas yra tinkamas pakaitalas pavergtųjų tautų sąvokai, kiek tai tinka ar teiktų visų tautų priešpauaidi už geležinės uždangos arba kitur." (mk)

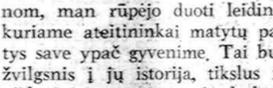
Linkęs į dvasinį gyvenimą ir gerai jį pažinęs, kun. J. Matulaitis būtų buvęs išskėstomis rankomis priimtas į bet kurią klestinčią vienuoliją užsienyje. Patraukimą tapti vienuoliu jis jautė. Bet jam buvo gaila savo krašto, kur Bažnyčia buvo taip reikalinga darbininkų. Užtat ėmėsi marijonų atkūrimo — to sunkaus ir pavojingo darbo, — ką matome iš jo laiško vienuolijos generolui kun. V. Senkui. "Aš nuo seniai jaučiau patraukimą į tobulesnį gyvenimą. Tik man gaila buvo, apleidus mūsų krašte Bažnyčią, kur tiek darbo yra, o darbininkų tiek maža, keliauti kur į svetimą šalį. Taigi ir pasilikau". Prasiėdęs 1909 m. vasaros atostogoms, Petrapičio Dvasinės akademijos profesoriai Jurgis Matulaitis ir Pranciškus Būčys atvyko į Marijampolę ir vieninteliu pasilikusiam marijonui, vienuolijos vyr. vadovui kun. Vincentui Senkui išdėstė savo sumanymą — slapta atgaivinti marijonų vienuoliją, pareikšdami norą tapti jos nariais. Senkui, kuris buvo daręs daug pastangų vienuolijai gelbėti, nors jos buvo nesėkmingos, dabar šis sumanymas buvo lyg iš dangaus

akademija, Lituanistikos institutas, Lietuvių fondas; "Ateitininkai savo bendruomenėje ir visuomenėje" supažindina su institucijomis, kur ateitininkai vykdo visuomeninius, socialinius ir patriotinius, — PLB, Vlikas, Alta, Balfas ir kt., atsiminimų pateikia dr. Pr. Jucaitis, dr. J. Grinius, plk. K. Ališauskas. Taip pat ateitininkų principai susiejami su gyvenimu, duodamas redaktorius žodis, dedami sveikiniai (be kitų, taip pat popiežiaus Pauliaus VI, JAV prezidento Carterio), de dama nemaža nuotraukų ir k.t.

— Kokie autoriai leidiny dalyvauja? — Be ankščiau nurodytų, taip pat rašo kun. St. Yla, dr. K. Keblis, dr. S. Bačkis, V. Kleiza, V. Soliūnas, S. Grinius, S. Cyvas, kun. dr. K. Trimakas, dr. V. Saulys, kun. L. Andriekus R. Krauskas, dr. J. Gimbutas, dr. A. Razma, M. Rudienė, kun. dr. J. Gutauskas ir kt. Kai ką reikėjo parašyti ir pačiam redaktoriui, daugiausia užkamšant atsiradusias spragas.

— Kalbate apie spragas. Vadinasi, būta ir jų? — Jų atsirado, kai ne visi kvietėję sutiko leidinį bendradarbiauti (daugiausia dėl laiko stokos), kai kurie atsisakė rašyti klausimais, kurie buvo pasiūlyti. Taigi leidinio nebuvo galima išleisti tokio, koks pradžioje buvo suprojektuotas. O dr. Domo Jaisaičio atsiminimai, nors pažadėti, nepasirodė ir todėl, kad atsiminimų ir rūpesčių, pasiaukojimą ir nesėkmes. Trumpai tariant, kongreso proga išeinanti knyga turės būti tam tikra "ateitininkiška abėcėlė", informuojanti ir orientuojanti. Tokio pobūdžio leidinys iš tikrųjų gal ir yra pirmasis.

— Koks leidinio turinys? — Programinių straipsnių eis dr. Antano Maceinos "Ateitininkų darbai ir dienos". Leidinys turės šiuos skyrius: "Dienų ir darbų kelias" — tai žvilgsnis į ateitininkų istoriją; "Užgesusių žiburių šviesa" — tie žiburiai, kurie ateitininkų vadai Dovydaitis, Salkauskis ir Pakštas; "Pirmąjį žingsnį švėtur" — tai gyvenimo ateitininkų vadų dr. Ad. Dabušio, Lino Sužiedelio, dr. J. Girniaus, dr. J. Pikiūno ir dr. P. Kisieličiaus pasisakymai bei darbai. "Dabarties veiklos baruose" — tai žvilgsnis į ateitininkų šiuo dienu veiklą; "Ateitininkų artimieji kaimynai" yra Lietuvių Rašytojų draugija, Liet. Kat. Mokslo

Stasys Barzdukas

nom, man rūpėjo duoti leidinį, kuriame ateitininkai matytų patys save ypač gyvenime. Tai bus žvilgsnis į jų istoriją, tikslus ir uždavinius, pastangas ir darbus, laimėjimus ir rūpesčius, pasiaukojimą ir nesėkmes. Trumpai tariant, kongreso proga išeinanti knyga turės būti tam tikra "ateitininkiška abėcėlė", informuojanti ir orientuojanti. Tokio pobūdžio leidinys iš tikrųjų gal ir yra pirmasis.

— Programinių straipsnių eis dr. Antano Maceinos "Ateitininkų darbai ir dienos". Leidinys turės šiuos skyrius: "Dienų ir darbų kelias" — tai žvilgsnis į ateitininkų istoriją; "Užgesusių žiburių šviesa" — tie žiburiai, kurie ateitininkų vadai Dovydaitis, Salkauskis ir Pakštas; "Pirmąjį žingsnį švėtur" — tai gyvenimo ateitininkų vadų dr. Ad. Dabušio, Lino Sužiedelio, dr. J. Girniaus, dr. J. Pikiūno ir dr. P. Kisieličiaus pasisakymai bei darbai. "Dabarties veiklos baruose" — tai žvilgsnis į ateitininkų šiuo dienu veiklą; "Ateitininkų artimieji kaimynai" yra Lietuvių Rašytojų draugija, Liet. Kat. Mokslo

atneštas. Jis sumanymui pritarė ir 1909.VII.20 parašė šv. Tėvui prašymą, kad leistų priimti naujuosius kandidatus, dispensuoti nuo skirtingo (balto) rūbo nešiojimo, drauge įgalioję prof. J. Matulaitį jo vardu Romoje aptarti viską, kas reikalinga tolimesnei vienuolijos egzistencijai.

Kun. J. Matulaitis su tuo kun. Senkaus raštu, pasiėmęs dar ir Varšuvos vyskupo pagalbininko Kazimiero Ruškevičiaus (jis buvo slaptų vienuolių Lenkijoje globėjas) rekomendaciją, nuvyko į Romą ir ten, kaip kun. Senkaus įgaliojimas, 1909. VII. 30 paprašė popiežiaus dispensuoti nuo skirtingo vienuoliško rūbo nešiojimo, leisti vietoj iškilmingų įžadų daryti paprastuosius, leisti pakeisti senąjį vienuolijos konstituciją nauja, sureduota pagal šv. Sosto 1901 m. normas, jam pačiam, jau gerai susipažinusiame su Marijonų vienuolijos įstatais ir gyvenimo būdu, leisti daryti pirmuosius įžadus be noviciato, o kun. Pr. Būčį priimti į noviciatą, patį noviciatą atidaryti Petrapiulyje.

Į tuos prašymus, kuriuos J. Matulaitis kur reikėjo dar ir žodžiu išdėstė bei paaiškino, Vienuolių kongregacija 1909. VIII. 2 davė dekretą, kuriame vysk. K. Ruškevičius įgaliojamas kun. Senkaus akivaizdoje priimti į marijonų vienuoliją naujuosius narius ir bent po trijų mėnesių, gavus Mohilavo, Varšuvos ir Seinų vyskupijų vadytojų rekomendacijas, kitais reikalais vėl kreiptis į šv. Sostą.

Grįžus kun. J. Matulaitiui iš Romos, 1909. VIII. 29 vysk. K. Ruškevičius savo kopyčioje, dalyvaujant ir vienuolijos vyr. vadovui kun. Senkui, priėmė kun. J. Matulaitio pirmuosius įžadus, o kun. Pr. Būčį priėmė į noviciatą. Taip buvo apsaugotas ir užtikrintas tolimesnis vienuolijos egzistavimas.

— Be ankščiau nurodytų, taip pat rašo kun. St. Yla, dr. K. Keblis, dr. S. Bačkis, V. Kleiza, V. Soliūnas, S. Grinius, S. Cyvas, kun. dr. K. Trimakas, dr. V. Saulys, kun. L. Andriekus R. Krauskas, dr. J. Gimbutas, dr. A. Razma, M. Rudienė, kun. dr. J. Gutauskas ir kt. Kai ką reikėjo parašyti ir pačiam redaktoriui, daugiausia užkamšant atsiradusias spragas.

— Kalbate apie spragas. Vadinasi, būta ir jų? — Jų atsirado, kai ne visi kvietėję sutiko leidinį bendradarbiauti (daugiausia dėl laiko stokos), kai kurie atsisakė rašyti klausimais, kurie buvo pasiūlyti. Taigi leidinio nebuvo galima išleisti tokio, koks pradžioje buvo suprojektuotas. O dr. Domo Jaisaičio atsiminimai, nors pažadėti, nepasirodė ir todėl, kad atsiminimų ir rūpesčių, pasiaukojimą ir nesėkmes. Trumpai tariant, kongreso proga išeinanti knyga turės būti tam tikra "ateitininkiška abėcėlė", informuojanti ir orientuojanti. Tokio pobūdžio leidinys iš tikrųjų gal ir yra pirmasis.

BRANGSTA AUKSAS

AD. BALIŪNAS

Šiandien laisvoje rinkoje viena auksa uncija kainuoja apie 145 dolerius. Pereitų metų rugpiūčio mėnesį auksas buvo parduodamas Londono rinkoje po 103 dolerius už unciją. Dabar pakeičta auksa kainą 145 dol., atrod, yra realistišnė ir, specialistų nuomone, numatoma laikys' pasistoviai su galimu ligi metų pabaigos pakėlimu apie 10 proc. Ateinančiame 1978-1979 metų laikotarpyje auksa kainos kritimas nenumatomas.

Auksa kaina, skirtinga nuo kitų metalų, priklauso nuo dviejų faktorių: bendro visoms prekėms pasiūlių ir paklausų dėsnio, o taip pat nuo spekuliatyvinio momento, kuris dažnai veikia dėl įvairių ekonominių, politinių ir psichologinių priežasčių.

Laisvojo pasaulio auksa gamyba nuo 1973 metų ligi 1977 metų sumažėjo nuo 1,110 metrinų tonų ligi 930 tonų per metus. Komunistinių kraštų auksa pardavimas taip pat sumažėjo per tą laiką nuo 330 tonų ligi 275 tonų. Tuo tarpu auksa paklausa pramonės reikalams padidėjo. Šiais metais pramonė numato sunaudoti 1472 metrinės tonas. Trūkstama auksa kiekį teks panaudoti iš esamų atsargų tuo būdu sumažinant esamas atsargas 200 tonų. Didžiausi auksa gamintojai laisvajame pasaulyje yra Pietų Afrika, kuri perėitais metais pagamino 709 tonas, Kanada — 52 tonas ir JAV — 32 tonas. Turint galvoje Pietų Afrikijoje vykstančius rasiinius neramumus ir galimus politinius pasikeitimus, auksa gamyba tame krašte gali tik sumažėti. Tad pasiūlių ir paklausų

gyvenimui. Toks istorinis ateitininkų kelias. Jie visada buvo stipriais, kai dirbo konkrety krikišonišką ir lietuvišką darbą. Man rūpėjo šį kelią rodyti, rysiinti ir neteikti, kad šiuo darbu keliu ateitininkų ir toliau organizuotai ir sistemingai bei planingai būtų einama. Šiam tikslui jau pasirinktas kongreso žūkis — liudyti gyvenime Kristų ir savąją, t.y. lietuvių, tautą.

— Ar apskritai savo nauju darbu esate patenkintas? — Gera matau jo trūkumas. Dirbti reikėjo vis paskubom. O spausdinant dėl laiko stokos net nuo paties leidinio atitrūkti. Jis išbaigiamas jau kitų pastangom ir talka. Esu patenkintas tuo, kad padariau, ką turimomis sąlygomis galėjau. Taip pat džiaugiuosi matydamas, kad ir visi ateitininkai gyvenimui atiduos tai, ką kiekvienas privalo.

— Kongreso komitetas taip pat išleidia ir kitą 32 puslapių leidinį su kongreso programomis, Clevelando lietuvių organizacijų bei biznio įstūgų sveikinimais, apskritai su būtiniausia informacija. Ar du leidiniai nebus duplikacija? — Ne, nebus. V. Rociono redaguotas leidinys visų pirma skiriamas paties kongreso vykdymo informacijai, mano redaguotas — kongreso pratesimui ir po paties kongreso. Ateitininkai juk yra gyvyj mūsų bendruomenės bei visuomenės dalis, kuriai privalu reikštis savo įnašu ir šį įnašą atiduoti lietuviškam mūsų

su dėsnio veikiama auksa kaina gali tik kilti. Spekuliatyvinio momento įtaką į auksa kainą sunku numatyti. Kai dėl infliacijos prekių kainos kyla, o popierinių pinigų vertė krinta, žmonės pradeda daugiau pirkti auksą, kad apsaugojus savo turimas santuopas. Politiniai įvykiai taip pat veikia auksa kainą. Kai krašte kyla neramumai, revoliucijos ar didėjęs karo pavojus — auksa kaina kyla. Pastaruoju laiku dėl infliacijos ir dolerio vertės kritimo užsienyje naftą eksportuojantieji arabų kraštai pradėjo svarstyti reikalą atsakyti parduoti naftą už dolerius, o reikalauti mokėti auksu arba Tarptautinio monetarinio fondo specialiu mokėjimo vienetu SDR.

1973 metais laikinai auksa kaina buvo nukritusi ligi 97,40 dol. už unciją. Kaina krito dėlto, kad Tarptautinis monetarinis fondas buvo paskelbęs nutarimą parduoti turimas auksa atsargas, kad galėtų padėti atsilikusiems kraštams. Buvo gandų, kad ir JAV ruošiasi parduoti savo turimas auksa atsargas. Tačiau, nepaisant to, kad IMF pardavė iš vartojinių jau 187 tonas auksa, jo kaina nekrito. Per paskutinį pardavimą net buvo gauta 146.75 dol. už unciją.

Londonė kasdien skelbiama kaina yra gabiliniam auksui. Gabilinį auksą daugiausia perka pramonės įmonės, auksa pirkliai ir finansinės institucijos. Privatus asmenys dažniausiai įsigyja auksą monetų pavidalu. Rinkoje yra įvairių kraštų auksa monetų: JAV, Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Meksikos, Šveicarijos, Austrijos ir Pietų Afrikos. Labiausiai populiarus Pietų Afrikos Kruegerand. Kruegerand moneta turi lygiai vieną unciją auksa. Dabartinį laiką kruegerando kaina svyruoja apie 160 dol. Monetinis auksas yra kiek brangesnis už gabilinį, bet auksa monetas gali pirkti ir parduoti ne ekspertas, gabilinį auksą perkant ar parduodant reikalinga speciali laboratorijų analizė.

ALKOHOLIO PAVOJUS JAV GYDYTOJAMS

Dvejų metų studija, paskelbta "The American Journal of Psychiatry", kaip rašo "N. Enquirer" savaitraštinis (liepos 26), piešia pasibaisėtina vaizdą: apie 226 800 iš Amerikoj esančių 324.000 gydytojų geria svaigalus. Tarp 13.600 ir 22.600 jau yra arba taps alkoholikai. Iš šiųjų nemažiau kaip 6000 esą chirurgai. (mk)

ARKIV. J. MATULAIČIO KELI GYVENIMO BRUOŽAI

J. VAISNORA

Ne ką daugiau už kitus konkretesnio pasakydavo ir būsimieji marijonai: J. Matulaitis, Pr. Būčys ir J. Totoraitis. Tačiau tie rūpesčiai ir pokalbiai giliai įsmigo į kun. J. Matulaitio širdį. Tai buvo tarsi sėkla, kuri vėliau išdygo ir atnešė vaisių — Marijonų vienuolijos išgelbėjimą ir atnaujinimą.

Linkęs į dvasinį gyvenimą ir gerai jį pažinęs, kun. J. Matulaitis būtų buvęs išskėstomis rankomis priimtas į bet kurią klestinčią vienuoliją užsienyje. Patraukimą tapti vienuoliu jis jautė. Bet jam buvo gaila savo krašto, kur Bažnyčia buvo taip reikalinga darbininkų. Užtat ėmėsi marijonų atkūrimo — to sunkaus ir pavojingo darbo, — ką matome iš jo laiško vienuolijos generolui kun. V. Senkui. "Aš nuo seniai jaučiau patraukimą į tobulesnį gyvenimą. Tik man gaila buvo, apleidus mūsų krašte Bažnyčią, kur tiek darbo yra, o darbininkų tiek maža, keliauti kur į svetimą šalį. Taigi ir pasilikau". Prasiėdęs 1909 m. vasaros atostogoms, Petrapičio Dvasinės akademijos profesoriai Jurgis Matulaitis ir Pranciškus Būčys atvyko į Marijampolę ir vieninteliu pasilikusiam marijonui, vienuolijos vyr. vadovui kun. Vincentui Senkui išdėstė savo sumanymą — slapta atgaivinti marijonų vienuoliją, pareikšdami norą tapti jos nariais. Senkui, kuris buvo daręs daug pastangų vienuolijai gelbėti, nors jos buvo nesėkmingos, dabar šis sumanymas buvo lyg iš dangaus

atneštas. Jis sumanymui pritarė ir 1909.VII.20 parašė šv. Tėvui prašymą, kad leistų priimti naujuosius kandidatus, dispensuoti nuo skirtingo (balto) rūbo nešiojimo, drauge įgalioję prof. J. Matulaitį jo vardu Romoje aptarti viską, kas reikalinga tolimesnei vienuolijos egzistencijai.

Kun. J. Matulaitis su tuo kun. Senkaus raštu, pasiėmęs dar ir Varšuvos vyskupo pagalbininko Kazimiero Ruškevičiaus (jis buvo slaptų vienuolių Lenkijoje globėjas) rekomendaciją, nuvyko į Romą ir ten, kaip kun. Senkaus įgaliojimas, 1909. VII. 30 paprašė popiežiaus dispensuoti nuo skirtingo vienuoliško rūbo nešiojimo, leisti vietoj iškilmingų įžadų daryti paprastuosius, leisti pakeisti senąjį vienuolijos konstituciją nauja, sureduota pagal šv. Sosto 1901 m. normas, jam pačiam, jau gerai susipažinusiame su Marijonų vienuolijos įstatais ir gyvenimo būdu, leisti daryti pirmuosius įžadus be noviciato, o kun. Pr. Būčį priimti į noviciatą, patį noviciatą atidaryti Petrapiulyje.

Spaudoj ir gyvenime

DU NEPAMIRŠTINI LAIŠKAI

Pavergtųjų tautų savaitės proga išmet "Chicago Tribune" buvo įdėti du laišukai, kurių vienas pareiškia nusivylimą dėl pastebimos savaitės ignoravimo, o kitas tautai pagiria ir net įtaigoja pavergtųjų tautų sąvoką pakeisti žmogaus teisių akcentavimu.

Pirmajame laiške "Captive nations ignored" liepos 28 nacionalinio pavergtųjų tautų komiteto pirm. Lev E. Dobriansky iš Washingtono taip rašo: "Prezidento Carterio apsilėidimas paskelbti pavergtųjų tautų sąvoką pakeisti nusivylimas milijonams amerikiečių ir mūsų sąjungininkams užsie-

nyje. Kremlius, be abejo, džiaugiasi iš tos neveiklos ir tat atitinkamai pasvers.

Iš Mr. Carterio, kuriam rasit globališką patikėtus žmogaus teisių, mes laukėme dargi stipriausios proklamacijos. Vietoj to jis rinkosi pirmąkart nuo 1959 m. ignoruoti šitą įprotį daugiau kaip 27 šalims, laikomoms komunistų nelaisvėje.

Prezidento indiferentiškumas šitame klausime atspindi menką sprendimą ir kelia abejonę dėl jo žmogaus teisių gynimo esmės. Tas indiferentiškumas paženklina naują žemą lygį mūsų užsieny politicos barometre imperio-totalinės pa-

(Bus daugiau)

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

Kanados.

LB pirm. Alronas Juška savo žodyje kalbėjo apie ruošiamą rugsėjo 24 d. Washingtono estų, latvių ir lietuvių, dėl Helsinkio konferencijoje sutartų įsipareigojimų nevykdymo, demonstraciją ir kvietė joje gausiai dalyvauti. Jei atsiras pakankamas norinčių vykti skaičius, bus pasamdytas autobusas ir kelionė į abu galu kaštuos tik 30 dol.

Atvykusieji medžių pavėsyje važiavo, šnekučiavo ir aptarė savo kasdieninius reikalus.

Lidija Mingelienė ir Stasys Simoliūnas pravedė dovanų paskirstymą. O tų dovanų buvo tikrai daug. Laiminguosius numerius ištraukė Alina Kim.

Išvykoje skyriaus pirmininkas Jonas Svoba pareiškė susirinkusiems padėką atsilankiusiems, dėkojo šeiminiškams Onai ir Cesui Šadeikams ir įteikė jiems M. K. Čiurlionio paveikslą reprodukcija. Taip pat nuosirdžiai dėkojo visiems maistui, darbu ir įvairiais patarnavimais parėmusius išvykos ruošą.

Po kalbų ir padėkų svečiai dar ilgai naudojosi svečių šeiminių kū globa.

taip pat papasakojau apie lietuvių laktinus Darių ir Girėną, kurie perskridę Atlantą, žuvo Vokietijoje. Kitame lange buvo išstatytos nuotraukos ir aš jai parodžiau dviejų pažįstamų V. Tamošiūno ir S. Kaunelienės nuotraukas. Taip savo įspūdžius pasakojo Julijos ir Petro Blūdzių dukraitė Alina Kim.

O ar mes visi jau aplankėme Tarptautinio instituto salę, ar pasigerėjome tais gražiais lietuviškais eksponatais, ar nevežėme

J. Damašienė ir kun. V. Dabušis Dainavos stovyklavietėje aptaria ūkinius reikalus

RENKIME LIETUVŲ NAMUS

Lietuvių namai ilgus metus buvo Lietuvos kultūros židinys. Pastatius Kultūros centrą ir juo dukams įvykdžius keletą iššokių, sumažėjo organizacijų susirinkimai ir pavienių asmenų apsilankymas lietuvių namuose. Dabar čia dar veikia Darius ir Girėno klubas su puikia svetaine. Tiesa, lankytojų skaičius nėra didelis bet šiuo metu jis gausėja. Lietuvių namų valdyba, kartu su Darius ir Girėno klubu, kurioms vadovauja Edvardas Milkus, yra pasiryžusi lietuvių namų patalpas patvarkyti, atlikti būtiniausių remonto darbus. Tam tikslui renkamasi aukos. Vien tik Darius ir Girėno klubo išvažiavime surinkta 302 doleriai. Iš viso iki šio laiko surinkta 632 dol. Aukos dar galima įteikti Darius ir Girėno klubo svetainėje.

savo pažįstamus, kad ir jie pasigerėtų. Per savo kultūrinis lobius mes pagauname kitataučių dėmesį, galima tada juos supažindinti su Lietuvos tragedija ir paprašyti jų talkos kovoje su okupantu.

DETROITISKAJI REMIA LIETUVIŲ FONDA

Paskutiniu metu eilė detroitiskų vienu ar kitu būdu parėmė Lietuvos kultūros centrą, įstodami nariais ar papildydami savo įnašus. Mirus a. a. Sofijai Baužienei, Česloviui Skarbulienui, Kazimierui Kupečiui, jų draugai bei pažįstami sudėjo pinigų, kurie buvo įmesti į LF lėšas. Savo įnašus padidino, naujai įstojo ar LF aukojo: Ričardas Kriščiūnas, Elzbieta Paurazie-

ne, dr. Kęstutis ir Vitalija Kebliai, Jonas ir Julija Balickai. Šiuo metu Detroito ir apylinkėse yra 302 Fondo nariai, suaukoję 64.340 dolerių.

Norintieji į LF įstoti, prašomi teikti savo įnašą Detroito vaizdo komiteto bet kuriam nariui arba pasiūsti adresu: Vytautas Kutkus, 6941 Hartwell, Dearborn, MI 48126.

MICHIGANO VAIKŲ IR JAUNUOLIŲ TEISINIO APARNAVIMO KOMISIJA

1976 m. Michigano valst. sudarė iš 12 asmenų vaikų ir jaunuolių poreikiams iširti komisija. Po daugiau kaip metų darbo ta komisija parašė 600 pusl. raportą, kuriame yra 126 rekomendacijos. Štai kelios svarbiausios iš jų pasiūlytų rekomendacijų:

1. Panaikinti priverstinį mokyklų lankymą.
2. Bet kurio amžiaus vaikas turi teisę palikti savo tėvus ar globėjus ir pasitraukti (pabėgti) iš namų.
3. Michigano valdžia turi išteigti tankų tinklų vaikų namų, kad galėtų iš tėvų pabėgusius vaikus apgyvendinti, maitinti, apmesti ir aptarnauti.
4. Isteigti mokyimo institucijas, kuriose vaikai, iškritę iš normalios mokyklos, galėtų savanoriškai mokytis.
5. Isteigti jaunuolių teismą, kuris nagrinėtų bylas nusikaltusių vaikų iki 17 pilnų metų. Dabar Michigane 16 ir 17 metų jaunuoliai teisiškai suaugusiųjų teismu.
6. Įvesti į visas valdžios mokyklas kursą apie lytinį santykiavimą ir gimdymų kontrolę.
7. Isteigti pagalbinę įstaigą, kurios duotų patarimų ir pagalbą toms šeimoms, kurios nemoka ar nenori rūpintis savo vaikais.
8. Michigano valdžioje išteigti atskirą departamentą, kuris aptarnautų vaikus ir jaunuolius.

Paskelbus šias svarbesnes rekomendacijas, Detroito iškilio "audra". Kai kurie sako, kad komisija nori sugriauti šeimas, mokyklinę sistemą ir amerikiečių visuomenę.

Ta komisija, tyrinėjama vaikų ir jaunuolių gyvenimą, jų poreikius ir būtinybes ir parenda-

ma 600 pusl. raportą, šleifto puslapio milijoną dolerių.

Mums būtų įdomu žinoti, kur surado tokius asmenis tam komitetui, kuris "sugebėjo" suplanuoti tokias reformas. Juk tai beveik nepriklausomos vaikų valstybės steigimas.

TRUMPAI

— Detroito jūros šaulių "Svėturio" kuopa rugpjūčio 21 d. rengė išvyką — gegužinę Pilenose. Sesės šaulės svečius pavaišins skaniais valgiais. Bus skirstomos dovanos.

— Vytautas Širvydas "Vienybės" redakcijos štabo narys, lankėsi Detroito pas brolių Mindaugą Širvydą ir seseris Eugeniją Molienę ir Mildą Eismienienę.

— Tautos šventės minėjimą Detroito rengia LB Detroito apyl. valdyba. Kalbėtojų yra pakviestas Raimundas Kudukis, JAV LB Tarybos prezidento pirmininkas.

— Ruošiant tautybų festivalį tautybų komiteto lietuvių atstovauja ir festivalio reikalais rūpinasi dr. Algis Barauskas, Bernardas Brizgys ir Saulius Kaunelis.

— Raimundas Sakis, Detroito lietuvių organizacijų centro pirmininkas kviečia visus remti jaunimo rengiamą Pabaltiečių žygį už žmogaus teises ir dalyvauti demonstracijose Washingtono, rugsėjo 24 diena.

— Dr. Algis Barauskas ir žmonėle Regina neseniai susilaukė dar vienos dukros Kristinos - Birutės. Dabar Barauskai auginą du sūnus ir dvi dukras.

PRISIMINKIME A. A. JONĄ BUITKŲ

Sekmadienį, rugpjūčio 21 d., 10.30 val. ryto Dievo Apaizdos bažnyčioje bus atnaujiamas šv. Mišios už a. a. Joną Buitkų. Liet. fronto bičiulų Detroito ir Windroso skyriai kviečia velionio šeimos narius, gimines, draugus, bičiulius ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir savo maldoje prisiminti prieš ketverius metus mirusį bičiulį a. a. Joną Buitkų.

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama lietuviška krautuvė SPOT-LITE FOOD MART

Dėl informacijų skambinti WA 5-1133

MISCELLANEOUS

M. A. SIMKUS NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV Spalvotos ir Pappastos, Radijal Stereo ir Oro Vėsinatuvai MIGLINAS TV Pardavimas ir Taisyimas 2846 W. 69th St., tel. 776-1486

IVAIRIŲ PREKIŲ PASITIKIMAS NEBRANGIAI IŠ MŪSŲ SANDĖLO. COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, IL 60608 2501 W. 49 St., Chicago, IL 60629 Tel. 925-2737, 254-3329 V. Valatka

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA Taisan ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsyje. Dažau. Zigmantas, tel. 776-0882 po 6 v. vak.

VALOME KILIMUS IR BALDUS Planuame ir vasikuojame visų rūšių grindis J. BUENYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEZINŠKAS, 4066 Archer Ave., Chicago, IL 60632, tel. 927-6669

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli riesto leidimai ir pilna apdrauda. TEL. — WA 5-9063

MARIJA NORKIENĖ VYTAUTAS BARAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

NAMŲ APSILDYMAS Taisan senus ir sudedam naujus pečius. Pigiai išvalau tapetų atlyvius ir perdirbuoju dujų. Ideu vandens šildytuvus. Kreiptis A. BANYS — tel. 447-8906

A. VILIMAS MOVING Apdraustas perkraustymas Ivaizrių sistemu Tel. — 376-1589 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS 22054 West 63rd Street Chicago, Illinois Tel. — GA 4-6654

Perskaityt "Drauge", duokite ji kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

PARDUODAM ir MAINOM 6 butų mūr. namas, Marquette Pk. Geros pajamos. \$45,000.

2 butų medinis namas ant platus sklype. Marquette Pk. \$19,900. Miami Beach 6 kamb. 2 mieg. rezidencija, 1 1/2 vonios. Prie jūros. Tik \$37,000.

Miami Beach 6 butų namas netoli jūros. Geras investavimui — \$93,000.

Notariams pirkti, mainyti arba parduoti Chicago namus į Miami Beach, apmokame kelionės išlaidas jeigu padarysime transakciją.

PALIKIMAS Parduodamas labai gerai išlaikytas 2-ju butų mūr. namas apyt. 63-os ir Rockwell. 6 kamb. ir 3 kamb. Aiskiri sūlymai. Plus 8 kambarių rūsy. Turai būti parduotas. Apžiūrėti galima bet kada, raktaus mūsų rastinėje: SWIECH REALTY — 581-5188

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY J. BACEVICIUS 6433 So. Kedzie Ave. — 778-2283

Budraitis Realty Co. DRAUDIMAI IVAIRIŲ RŪSIŲ BUTŲ NUOMAVIMAS

Parinksimė nuomininkus. 4243 W. 63rd St., tel. 767-0600.

Pusantra aukšto mūrinių, 4 miegam. 2 tualeto, gražiai išlaikytas — Marquette Parke.

Puiki progą — geležies šildinčių krautuvė (hardware) su namu. Reikia skubiai parduoti. Labai pelningas biznis.

SIMAITIS REALTY Insurance — Income Tax 2951 W. 63rd Street — 436-7878

JAU LAIKAS PIRKTI 7 kamb. gražus mūro labai švarus bungalow ir 2 auto mūro garažas. Naujas šildymas ir elektra. Arti Paramos. \$24,400.

Biznio prekybai, restorantui ar ofisui, didelis patogus mūras ant platus sklype Marquette Pk. \$42,900.

17 metų 6 kamb. ligis mūro namas ir 2-ju auto mūro garažas "Radiant" šildymas. Daug ekstra priedų. Greit galima užimti. Arti parko ir bažnyčios. \$82,900.

Modernus 2-ju butų mūro namas ir garažas. Dideli kamb. Švarus iš lauko ir vidų. Marquette Pk. cent. \$35,000.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Pk. Vertingas pirkėjui.

VALDIS REAL ESTATE 2625 West 71st Street Tel. 737-7200 arba 737-8334

ISIGYKITE DABAR KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė — Dpl. teis. Pranas Šulcas Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami

Tai nauja pagerinta laida Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV-se veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje. Gaunama "DRAUGE" \$3.50; be to formų — \$8.00. Plus 30 centų persiuntimo išlaidoms Illinois gyventojai prašomi pridėti dar 5 proc. mokesčiams. Reikait turgu būsiernias, kurie atkelbiai "Drauge".

HELP WANTED — MOTELYS

Physician couple seeking experienced English speaking woman for care of newborn infant. Separate 2 rooms and bath provided in Gold Coast Lake Shore apt. Generous salary and benefits. References required. Write — Draugas, Adv. No. 3809, 4345 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DEPENDABLE WOMAN NEEDED 2 children, one school age & one 2 years old. Live in or daily. Top pay. Some English necessary. Western suburb. Tel. 354-2794

INUOMOJAMA — FOR RENT Išnamo, 5 kamb. butas. Rami apylinkė. Arti visuolyno. Tel. 434-8852

Išnamo, 4 kamb. butas Brighton Parke. Skambinti 523-7153

IESKO PIRKTI Ieškom 1 1/2 — 2 1/2 didelių butų namo, į pietus nuo Marquette parko ir į vakarus nuo Calif. st. Skambinti rytais 9-12 val. Telef. 778-5888

DEMESIO PLUMBING Vonių, virtuvės sūkų, ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkas vamzdeliai išvalomi ciektra. Kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vak.

SEKAPINAS — 778-6205

THE FORTY YEARS OF DARKNESS Parasė Dr. Juozas Vaišneras Apie istorinius lietuvių kovos merm. į angų kalbą išvertė Juozas Bulevičius

Kaina \$2. Kietais viršeliais — \$3

Si įdomi knyga gamina DRAUGAS

TAUTVILA Juozo Kraliausko romanas

Tai yra knyga apie žmogų, kuris savo tėvyneje yra laikomas prieša.

Aplankas Ados Korsakaitės Sakavičienės. Kaina 4 dol.

Gaunama "Drauge" ir talpei po platinatoja.

Popular Lithuanian Recipes Suredagavo Juozas Dauszėdielis

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Siom dienom Draugo spaustuvi šleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Dauzėdielis vėl patikslino ir pagraizino laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia devana naujom žmonom ar marčiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukūsi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai iliustruota su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsisakykite paštą DRAUGAS, Knygų skyrius 4548 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629 Kaina \$4.00. Pridėkite 25 centus pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiame.

MOKINĖS ĮSPŪDŽIAI TARPTAUTINIAME INSTITUTE APSILANKIUS

Detroito Lietuvių kultūros klubo Tarptautiniame institute į ruošė du langus ir pastatė manekėnų, papuoštą lietuvių tautiniais rūbais. Ši paroda įreš visą vasarą. Kai kurie lietuvių bendrai ar pavieniai aplankė šiuos langus ir išsinešė geriausias įspūdžius apie juos. Idomu koki įspūdį jie padarė mišrios šeimos 9 metų mergaitėi.

Štai ką ji sakė apie juos: savanoriė mokytoja ponė Gene Keith su ponė Rosey iš Macomb YMCA Waren nuvežė grupę vaikų į Tarptautinį institutą. Įėjusi į Tautybų salę pamaciau apie dėsimtį manekėnų, papuoštų įvairiais kostiumais ir vieną iš jų lietuvių tautiniais rūbais. Netikėjau, kad lietuviškas tautinis kostiumas būtų Tarptautiniame institute.

Viena Instituto tarnautoja mokė mus lotynų šoki. Vidury šokių išžiūrėjau į lietuvišką kostiumą. Mano akys nukrito į langą esantį stenoje, ir ten pamaciau gražią lietuvišką lėlę. Tokią, kokią kad anksčiau mačiau pas Vinca Tamošiūną. Pasibaigus pamokai, nubėgau prie lango, kur buvo lietuviški dirbiniai. Ponai Rosey žiūrint į kitus langus priejau prie jos ir pasakiau: Čia yra lietuviški langai. Esanti lange lietuviška lėlė jai ir kitiems labai patiko. Taip pat patiko klumpaitės ir gintaras, bet ji galvojo, kad gintaras yra akmuo. Aš jai paaiškinau ir pasakiau, kad mano močiutė, kuri yra lietuvė, turi žiedą su gražia gintaro akimi. Aš jai

KONSERVAVIMO SEZONAS JAU ČIA!

Iš mūsų ūkio: persikai, agurkai, obuoliai, itališkos slyvos ir pomidorai. Pirkite juos bušeliais. Sutaupysite!

Pasinaudokite dideliu pasirinkimu ir apsirūpinkite sekantiems mėnesiams.

Atvykę rasite ir daug kitų produktų čia nepažymėtų.

ZALI KOPOSTAI, AGURKAI, NO. 1 RAUDONOS BULVĖS	svaras 6 ct.
MICHIGAN PERSIKAI	svaras 15 ct.
ZALI PIPIRAI	svaras 19 ct.
DARŽE PRINOKE POMIDORAI	12 svarų krepšys \$1.89
SVIEŽI PERSIKAI	5 svarai už \$1.00
BALTAS ACTAS	galionas 99 ct.

Dideli kiaušiniai — "Grade A", tuz. 59 c.

Ne daugiau 3-ju tuzinų — perkant įvairių prekių už 2 dol. ar daugiau.

EGG STORE

DABAR TIK ŠIUO ADRESU

6190 Archer Avenue, Chicago Tel. 284-8704

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vak. — pirmadienio iki penktadienio. 8:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro šeštadieniais. 9:00 val. ryto iki 4:00 val. popiet sekmadieniais.

